

16/2

ANDLIGA ÖVNINGAR AV ANDRA KLASS

TRONS FÖRSVARARE nekar sig numera ingenting i fråga om vållust och synd. Efter några hundra sidor av de varorna kommer nåden, kort antydd som den bör vara: hjältarna och författaren själv får absolution, både Gud och publiken blir belättna. I den genren går flera av *Evelyn Waugh's* romaner, prisade av kritiken för sin stilkonst, sin skärpa och sin humor, av de troende för den katolska symbolik som kan utläsas bakom förvillelserna och deras tuktan. Med sin senaste bok, *Men at Arms* (Chapman and Hall, 15 s.) har Waugh emellertid inte lyckats. Här och där finns ut-

Evelyn Waugh

sökta rader av ömhet och ironi, precisionen i detaljer är lika fulländad som alltid, men det hela verkar grövre och tröttere än vanligt. Waugh tjänstgjorde som officer under det andra världskriget, och i boken beskriver han den militära utbildningen under krigets första år. Trots den obestridliga sakkunskapen verkar dessa skildringar av exercis, slarv, fylleri och hor inte trovärdiga; en av bokens centrala episoder, striden mellan en brigadgeneral och en kapten om en portabel klossett, är lustig på sina ställen, men författaren tycks överskatta smaken för dylika manövrer och deras betydelse i försvarsarbetet. Av kapitelrubrikerna att döma är även i detta fall en religiös symbolism avsedd; man skall dock vara bra hungrig på sådana utläggningar för att fundera ut vad meningen kan tänkas vara.

Victoria Sackville-West (gift med Harold Nicolson) har gjort sig känd som amatör på blommor och fåglar — genom artiklar i *The New Statesman* — och som författare av dikter, biografier och romaner; familjehistorien "Pepita" var en stor framgång, och likaså "The Edwardians" och "All Passion Spent". Hon är intelligent, spirituell och mondän, med en parfym av djupare andlighet som behagar utan att bli oroad eller påträngande. I sin senaste bok, *The*

Victoria Sackville-West

Easter Party (Michael Joseph, 10 s. 6 d.), har hon förlyft sig. Teckningen av en engelsk herrgård och en rad engelska typer är förtjusande: här möter det enfaldiga medelklassparet med sin löjlighet och sina dygder, ladyen med cock-tails, otaliga älskare och ett oskyldigt hjärta, den kyska, vissnade, blekt åtråvärda damen som sätter blommor i vaser, den kloke läkaren, den perfekta betjänten. Men plötsligt märker man till sin förskräckelse att mrs Sackville-West är ute i de mest allvarliga avsikter. Den kyska damen är inte bara kysk, utan jungfrulig; hennes man, stor advokat och snille i största allmänhet — han kulminerar genom att citera Goethe —, har av äckel inför livet

och människorna av sagt sig all köttslig gemenskap. Det gäller att rädda honom, sir Walter Mor-tibois, från hans ödsliga ensamhet, och detta sker genom att han förlorar sin älskade hund och, genom brand, sin älskade herrgård. Försöket att bygga upp en övermänniska med drag av Satan och Jesus på denne träkmåns är en av de svåraste prövningar för vilka en intelligent författarinna utsatt beskedliga läsare. Mrs Sackville-West bör definitivt återgå till fåglar och blommor.

HERBERT TINGSTEN